

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Lubawa
z dnia lutego 2024r.

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE LUBAWA
NA LATA 2024 – 2026**

Spis treści

Wprowadzenie	3
I. Sytuacja rodzin zamieszkujących teren gminy Lubawa	5
II. Dane dotyczące Programu	11
III. Cele i planowane efekty realizacji Programu	12
IV. Planowane działania na lata 2024 – 2026	12
V. Monitoring Programu	14
Podsumowanie	17

Wprowadzenie

Rodzina jest pierwszym, naturalnym środowiskiem i grupą społeczną dla dziecka. Jest pierwszą instytucją wychowawczą, w której przebiega proces socjalizacji oraz kształtowania się jego osobowości. Jest ona tą wspólnotą, która w kolejnych okresach rozwojowych dziecka powinna wypełniać różnorodne funkcje: opiekuńcze, rozwojowe, edukacyjne i emocjonalne. Ponosi także główną odpowiedzialność za zaspokojenie potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych. Prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich tworzy korzystne środowisko wychowawcze, opiekuńcze i socjalizacyjne dla dziecka, w którym optymalnie następuje rozwój cech osobowości, kształtują się wartości i normy przyjęte w społeczeństwie. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje – ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania rodzina stanowi dla swych członków, zwłaszcza dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa.

Prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny może zagrażać szereg czynników, których długotrwałe oddziaływanie czyni rodzinę dysfunkcyjną, nie potrafiącą sprostać swoim obowiązkom wobec dzieci, mającą ograniczone zasoby własne i możliwości samodzielnego rozwiązania występujących problemów oraz nie potrafiącą przewyciężyć pojawiających się w systemie rodzinnym sytuacji kryzysowych. Nierzadko problemy występujące w rodzinie dysfunkcyjnej są bardzo złożone, a ich wielość powoduje trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji rodziny. Dlatego też, tak istotne jest podjęcie zintegrowanych, złożonych działań w oparciu o pomoc specjalistów oraz instytucji wspierających rodziny w momencie, gdy w jej funkcjonowaniu pojawiają się lub występują różnego rodzaju trudności i dysfunkcje, których przewyciężenie może okazać się niemożliwe bez długotrwałego i wielopoziomowego wsparcia ze strony służb społecznych. Wszystko po to, aby poprawić funkcjonowanie całej rodziny oraz zapewnić dziecku warunki do prawidłowego rozwoju.

Niniejszy Program jest kontynuacją i uzupełnieniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny realizowanego w Gminie Lubawa w latach 2021-2023. Opracowany został w oparciu o art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2023 poz. 1426 z późn. zm.) w myśl, którego gmina zobowiązana jest do tworzenia

gminnego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną. Założenia Programu stawiają na rozwój zintegrowanego systemu wsparcia rodzin w gminie Lubawa poprzez realizację szeregu kompleksowych działań.

Zapisy Programu spójne są z aktami ustawodawstwa krajowego jak i lokalnego, takimi jak:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. 2023 poz. 1426 z późn. zm);
2. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (tj. Dz.U. 2023 poz. 1923);
3. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (tj. Dz.U. 2023 poz. 2424);
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm);
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. 2021 poz. 1249 z późn. zm);
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. 2023 poz. 2151 z późn. zm);
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz.U. 2023 poz. 1939 z późn. zm);
8. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (tj. Dz.U. 2023 poz. 810 z późn. zm);
9. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz.U. 2023 poz. 390 z późn. zm);
10. Ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tj. Dz.U. 2023 poz. 1993 z późn. zm);
11. Ustawa z dnia 4 kwietnia 2014r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2020r. poz. 1297 z późn. zm.);
12. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tj. Dz.U. 2022 poz. 2230 z późn. zm.).
13. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2021 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (tj. Dz.U. 2021 poz. 1092 z późn. zm);
14. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021-2027,
15. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Lubawa na lata 2023 – 2027
16. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok.

I. Sytuacja rodzin zamieszkujących teren gminy Lubawa

Podstawą do określenia sytuacji rodzin z terenu gminy Lubawa oraz zaplanowania działań w ramach niniejszego Programu jest charakterystyka społeczno - demograficzna zawarta w *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Lubawa na lata 2021-2027* oraz analiza bieżących danych o osobach i rodzinach objętych wsparciem Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa.

Według danych Urzędu Gminy Lubawa na dzień 31.12.2023r. liczba mieszkańców wyniosła 10.597 osób, z czego 5.220 stanowiły kobiety (49%), a 5.434 mężczyźni (51%). W gminie przeważają mieszkańcy w wieku produkcyjnym – 61 % mieszkańców (6.450 osób), drugą pod względem liczebności grupą jest ludność w wieku przedprodukcyjnym – 22 % (2.354 osoby), wszystkich mieszkańców, natomiast najmniejszą grupę stanowi ludność w wieku poprodukcyjnym – 17 % (1.850 osób).

W 2023r. system pomocy społecznej w gminie Lubawa objął wsparciem 203 rodziny, w których przebywało łącznie 450 osób (dane na dzień 31.12.2023r.). Stanowiło to 4,25% ogółu mieszkańców gminy.

Tabela 1. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną w latach 2021 - 2023

Lp	Rok	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	Liczba mieszkańców	Odsetek mieszkańców korzystających z pomocy społecznej
1.	2021	242	576	10.668	5,40 %
2.	2022	265	594	10.672	5,56%
3.	2023	203	450	10.597	4,25%

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Najczęstszymi powodami korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w ostatnich latach były: niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, potrzeba ochrony macierzyństwa (*Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2021 - 2023*). Występowanie powyższych problemów w rodzinach może być przyczyną do zaburzenia jej prawidłowego funkcjonowania, dlatego tak niezbędne jest zapewnianie dostępu do kompleksowych usług i realizowanie działań na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

Tabela 2. Najczęstsze powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2021 – 2023

Lp.	Powody	2021		2022		2023	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.	Liczba rodzin	Liczba osób w rodz.
1.	ubóstwo	51	110	33	63	30	55
2.	sieroctwo	0	0	0	0	0	0
3.	bezdomność	2	2	2	2	2	3
4.	potrzeba ochrony macierzyństwa	46	233	35	171	37	181
4a.	w tym: wielodzietność	34	186	23	127	25	133
5.	bezrobocie	41	93	37	78	47	92
6.	niepełnosprawność	104	187	85	130	77	131
7.	długotrwała lub ciężka choroba	86	134	69	100	70	100
8.	bezzadność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	28	94	22	71	21	77
8a.	W tym: rodziny niepełne	24	72	18	52	14	43
8b.	rodziny wielodzietne	5	28	5	24	6	29
9.	przemoc w rodzinie	1	3	0	0	1	6
10.	potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
11.	alkoholizm	1	2	9	15	8	10
12.	narkomania	0	0	1	1	2	3
13.	trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	2	3	3	4	4
14.	trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
15.	zdarzenia losowe	0	0	2	2	1	1
16.	sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
16.	Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

W celu poprawienia sytuacji materialnej rodzin z dziećmi oraz wyrównania szans edukacyjnych i rozwojowych beneficjentom Ośrodka Pomocy Społecznej świadczona jest pomoc w ramach ustaw: o świadczeniach rodzinnych, o ustaleniu i wypłacaniu zasiłków dla opiekunów, o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o systemie oświaty. Liczbę rodzin i dzieci uprawnionych do pobierania świadczeń w latach 2021-2023 przedstawiają Tabele nr 3,4.

Tabela. Nr 3. Świadczenia rodzinne i opiekuńcze w gminie Lubawa w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
		2021	2022	2023
1.	Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami	316	232	198
2.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka tzw. „Becikowe”	70	86	64
3.	„Za życiem”	2	0	0
4.	Zasiłek dla opiekuna	5	1	0
5.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	4	0	0
6.	Świadczenie pielęgnacyjne	68	74	84
7.	Zasiłki pielęgnacyjne	282	291	278
8.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	30	29	21

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Tabela Nr 4. Stypendia szkolne w gminie Lubawa w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
		2021	2022	2023
1.	Stypendia szkolne	37	34	32

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Ponadto poza wsparciem finansowym rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej zamieszkujące gminę Lubawa mają możliwość skorzystania z bezpłatnego poradnictwa prowadzonego w Punkcie Pomocy Rodzinie, w tym: psychologicznego i prawnego. Istnieje również możliwość skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego prowadzonego w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa. Liczbę udzielonych porad na przestrzeni lat 2021 - 2023 przedstawia Tabela nr 5 i 6.

Tabela 5. Liczba udzielonych porad w Punkcie Pomocy Rodzinie w latach 2021 - 2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba udzielonych porad		
		2021	2022	2023
1.	Poradnictwo psychologiczne	421	129	236
2.	Poradnictwo prawne	68	46	42
Liczba porad ogółem		489	175	278

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Tabela 6. Liczba udzielonych porad w ramach specjalistycznego poradnictwa psychologicznego w latach 2021 - 2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba udzielonych porad		
		2021	2022	2023
1.	Poradnictwo psychologiczne	108	193	66

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Istotnym problemem, zaburzającym prawidłowe funkcjonowanie jest występująca przemoc w rodzinie. Zadania gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Zgodnie z jej zapisami, w gminie Lubawa funkcjonuje system przeciwdziałania przemocy w rodzinie oparty na interdyscyplinarnej współpracy instytucji i podmiotów, prowadzonej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pracy powoływanych przez Zespół grup roboczych realizujących procedurę „Niebieskie Karty” w indywidualnych przypadkach. Na spotkaniach grup roboczych wspólnie z osobą, która jest dotknięta przemocą w rodzinie opracowywany jest indywidualny plan pomocy w ramach, którego rodziny uzyskują kompleksowe wsparcie w tym: psychologiczne, prawne, świadczona jest także praca socjalna. Działania te podejmowane są także wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Tabela 7. Liczba wszczętych postępowań w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2021 - 2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba udzielonych porad		
		2021	2022	2023
1.	Procedura „Niebieska Karta”	6	6	18

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Kolejną formą wsparcia, którą Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa objął rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych jest

wsparcie Asystenta rodziny. Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie w zachowaniu jej integralności. Asystent rodziny realizuje działania na rzecz wspierania rodziny w ramach zadaniowego czasu pracy, w miejscu zamieszkania rodziny lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę. Po dokonaniu diagnozy w rodzinie, określenia zasobów, ograniczeń, oczekiwań oraz potrzeb rodziny, asystent rodziny opracowuje przy współudziale rodziny oraz w konsultacji z pracownikiem socjalnym plan pracy z rodziną. Na pracę z rodziną składa się realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze opiekuńczo-wychowawczym, ekonomiczno-socjalnym i społecznym. Okres wsparcia udzielanego przez asystenta rodziny może być różny. Liczbę rodzin, które uzyskały wsparcie Asystenta rodziny w latach 2021 - 2023 przedstawia Tabela 8.

Tabela 8. Liczba rodzin objętych wsparciem Asystenta rodziny w latach 2021 – 2023

L.p.	Rok	Liczba rodzin objętych wsparciem	Liczba osób w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny
1.	2021	27	112	66
2.	2022	23	100	61
3.	2023*	11	87	35

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Zgodnie z *ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej* pomoc w opiece i wychowaniu dziecka zapewniają także placówki wsparcia dziennego. Na terenie gminy Lubawa czynnie funkcjonuje 8 placówek tj.: Łążyn, Mortęgi, Prątnica, Rakowice, Rożental, Sampława, Szczepankowo, Targowisko Dolne. W działalność placówek wpisane są działania profilaktyczne, wychowawcze oraz kompensacyjne na rzecz wychowanków oraz ich rodzin. Liczbę dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w latach 2021 - 2023r. przedstawia Tabela nr 9.

Tabela 9. Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
		2021	2022	2023
1.	Liczba dzieci uczęszczających do placówek wsparcia dziennego	117	125	126

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Gmina Lubawa realizuje też działania na rzecz dzieci z terenu gminy umieszczonych w pieczy zastępczej z uwagi na niemożność zapewnienia im odpowiedniej opieki

i wychowania w środowisku rodzinnym. Liczbę dzieci, których pobyt w pieczy zastępczej w latach 2021 - 2023 współfinansowała gmina Lubawa przedstawia tabela nr 10.

Tabela 9. Liczba dzieci z terenu gminy Lubawa umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2021 – 2023

L.p.	Rok	Łączna liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej
1.	2021	9	14
2.	2022	14	11
3.	2023	14	9

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

Ponadto, aby wspomóc rodziny zmagające się problemem niepełnosprawności w gminie Lubawa od 2023 roku realizowane były dwa Programy „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” oraz „Opieka wytchnieniowa”. Celem programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” było zapewnienie pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz w funkcjonowaniu w życiu społecznym, a w konsekwencji zwiększenie szans osób niepełnosprawnych na prowadzenie bardziej samodzielnego i aktywnego życia. Wsparcie polegało m.in. na: wyjściu i powrocie w wybrane przez uczestnika programu miejsce, zakupach, załatwieniu spraw urzędowych i korzystaniu z dóbr kultury. Natomiast głównym celem programu „Opieka wytchnieniowa” było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących opiekę nad osobą z niepełnosprawnością.

Tabela 8. Dane dotyczące wsparcia w ramach Programów w latach 2021-2023

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin		
		2021	2022	2023
1.	Liczba osób objęta wsparciem programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”	-	-	6
2.	Liczba rodzin objęta wsparciem programu „Opieka wytchnieniowa”	-	-	4

*stan na dzień 31.12.2023r.

Źródło: OPS Gminy Lubawa, opracowanie własne

II. Dane dotyczące Programu

Miejsce realizacji Programu	Gmina Lubawa
Czas realizacji Programu	lata 2024 - 2026
Adresaci Programu	Rodziny przeżywające trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych
Koordinator Programu	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa
Realizatorzy/Partnerzy Programu	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
	Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Iławie
	Kuratorzy zawodowi i społeczni
	Powiatowy Urząd Pracy w Iławie
	Organizacje pozarządowe
	Placówki oświatowe
	Komisariat Policji w Lubawie
Źródła finansowania Programu	Rady sołeckie
	Środki samorządu gminy
	Środki partnerów współrealizujących Program
	Budżet państwa
	Środki z innych źródeł zewnętrznych

III. Cele i planowane efekty realizacji Programu

Cel główny:

Rozwój zintegrowanego i kompleksowego systemu wsparcia rodziny na terenie gminy Lubawa

Cele szczegółowe:

- Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- Rozwój usług i form wsparcia na rzecz rodzin.
- Usprawnienie współpracy podmiotów działających na rzecz rodzin.
- Poprawa sytuacji materialnej rodzin w ramach różnych systemów zabezpieczenia społecznego.

Planowane efekty realizacji Programu

- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.
- Zwiększenie dostępu do usług społecznych.
- Zapewnienie kompleksowej pomocy dziecku i rodzinie.

IV. Planowane działania na lata 2024 - 2026

Cele Programu realizowane będą poprzez następujące działania:

LP.	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI	ŹRÓDŁO FINANSOWANIA
1.	Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej. (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
2.	Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym: psychologicznego, prawnego, terapia uzależnień)	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, GKRPA, placówki oświatowe,	Liczba udzielonych porad/konsultacji (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

3.	Organizowanie warsztatów „Szkoła dla rodziców”	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	Liczba edycji (szt.) Liczba uczestników (os.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
5.	Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Liczba założonych Niebieskich Kart. (szt.)	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
6.	Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin korzystających z usług (szt.)	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
7.	Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację – grupy wsparcia/ grupy samopomocowe	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe	Liczba spotkań (szt.) Liczba grup wsparcia (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
8.	Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
9.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) Liczba osób w rodzinach (os.) Liczba dzieci w rodzinach (os.) Liczba asystentów (os.)	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
10.	Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba wspieranych rodzin (szt.) Liczba osób w rodzinach (os.) Liczba dzieci w rodzinach (os.) Liczba asystentów (os.)	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne
11.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba placówek (szt.) Liczba uczestników (os.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
12.	Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.) Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.) Liczba dzieci	Środki własne realizatora, środki zewnętrzne

				umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.) Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)	
13.	Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
14.	Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Liczba projektów (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne
15.	Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	2024-2026	Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, kuratorzy, Policja	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.) Liczba instytucji zaangażowanych w zespołach/grupach roboczych (szt.)	Środki własne realizatorów, środki zewnętrzne

V. Monitoring Programu

Za coroczne przeprowadzenie monitoringu z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny odpowiedzialny będzie Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa. Na podstawie danych własnych oraz z informacji uzyskanych od podmiotów podejmujących poszczególne działania, realizator będzie składać sprawozdania do Wójta gminy Lubawa do dnia 31 marca każdego roku. Karta monitoringu jest załącznikiem do sprawozdania z zakresu wspierania rodziny.

Celem monitoringu będzie badanie postępu realizacji założonych celów, oceny zaangażowania realizatorów poszczególnych działań oraz weryfikacji środków i źródeł finansowania wykorzystywanych do ich realizacji. Bieżące monitorowanie Programu pozwoli również na szybką reakcję w przypadku, gdy wstępne założenia okażą się mało efektywne lub gdy pojawią się rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami. Umożliwi modyfikowanie działań dotychczasowych oraz planowanie dalszych działań na rzecz rodzin w gminie Lubawa.

**KARTA MONITORINGU GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
ROK.....**

NAZWA DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI ROK				
Praca socjalna polegająca na wzmocnieniu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej. (szt.)				
Prowadzenie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego (w tym: psychologicznego, prawnego, rodzinnego)	Liczba udzielonych porad (szt.)		Liczba konsultacji (szt.)		
Organizowanie warsztatów „Szkoła dla rodziców”	Liczba edycji (szt.)		Liczba uczestników (os.)		
Zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie, motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	Liczba założonych Niebieskich Kart. (szt.)				
Usługi dla rodzin z dziećmi w tym usługi opiekuńcze i specjalistyczne	Liczba rodzin korzystających z usług (szt.)				
Organizowanie dla rodzin spotkań mających na celu wymianę doświadczeń, integrację i edukację	Liczba spotkań (szt.)		Liczba grup wsparcia (szt.)		
Praca z rodziną biologiczną dziecka umieszczonego czasowo w pieczy zastępczej	Liczba wspieranych rodzin (szt.)				
Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	Liczba osób w rodzinach (szt.)	Liczba dzieci w rodzinach (os.)	Liczba asystentów (os.)	
Wsparcie asystenta rodziny dla kobiet w ciąży i rodzin w ramach realizacji programu „Za życiem”	Liczba wspieranych rodzin (szt.)	Liczba osób w rodzinach (szt.)	Liczba dzieci w rodzinach (os.)	Liczba asystentów (os.)	
Prowadzenie placówek wsparcia dziennego	Liczba placówek (szt.)		Liczba uczestników (os.)		
Współfinansowanie kosztów umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinnym domu dziecka (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej (os.)	Liczba dzieci umieszczonych w interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym (os.)
Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom	Liczba rodzin objętych pomocą (szt.)				

Tworzenie i realizacja projektów wspierających rodzinę	Liczba projektów (szt.)	
Organizowanie zespołów/grup roboczych działających na rzecz rodzin	Liczba zespołów/grup roboczych (szt.)	Liczba instytucji zaangażowanych w zespołach/grupach roboczych (szt.)

Podsumowanie

Przedstawione w Programie działania mają charakter subsydiarny, wspierający rodziny, mający wzmocnić ich zasoby i kompetencje w wypełnianiu obowiązków rodzicielskich. Działania te mają systemowo wspierać rodziny, które doświadczają trudności opiekuńczo – wychowawczych, a w konsekwencji pozwolą rodzinom odzyskać poczucie własnej sprawczości i powrócić do prawidłowego wykonywania zadań i funkcji wynikających z jej istoty. Pozwolą również na zatrzymanie dziecka w jego rodzinie biologicznej lub umożliwią jego powrót w przypadku czasowego umieszczenia w pieczy zastępczej.

Program realizowany będzie w latach 2024 – 2026, a jego efekty w dużej mierze zależne będą od współpracy instytucji i organizacji zaangażowanych w realizację działań oraz posiadanych i pozyskiwanych środków finansowych.